

Sveučilište u Zagrebu

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Zoran Špoljarić

**Učinci primjene elemenata paraodbojke u
nastavi tjelesne i zdravstvene kulture na
motoričke sposobnosti, motorička znanja,
stavove i empatiju učenika**

DOKTORSKI RAD

Zagreb, 2026.

SAŽETAK

Cilj je ovoga istraživanja bio ispitati učinke nastave tjelesne i zdravstvene kulture koja se provodila prema eksperimentalnom godišnjem izvedbenom kurikulumu s elementima paraodbojke, u odnosu na nastavu prema redovitom godišnjem izvedbenom kurikulumu. Provedeno je kvaziekperimentalno istraživanje s inicijalnim i završnim mjerenjem na 214 učenika petih i šestih razreda dviju osnovnih škola, od kojih je 108 bilo u eksperimentalnoj, a 106 u kontrolnoj skupini. Intervencija je trajala dvanaest tjedana, dva školska sata tjedno. Stavovi su mjereni upitnikom CAIPE-R, empatija upitnikom EmQue-CA, motorička znanja ocjenama triju nezavisnih ocjenjivača, a morfološka obilježja te motoričke i funkcionalne sposobnosti baterijom od devet testova. Podatci su obrađeni mješovitom analizom varijance uz razinu značajnosti od 0,05.

Stavovi su se značajno poboljšali u eksperimentalnoj, a pogoršali u kontrolnoj skupini, uz značajnu interakciju mjerenja i skupine ($F(1, 212) = 16,26$; $p < 0,001$; $\eta^2 = 0,071$). Promjene razine empatije nisu se razlikovale među skupinama ($F(1, 212) = 2,00$; $p = 0,159$). U motoričkim se znanjima skupine nisu razlikovale u trima od pet elemenata. Promjene morfoloških obilježja te motoričkih i funkcionalnih sposobnosti razlikovale su se u trima od deset varijabli: eksperimentalna je skupina ostvarila veći napredak u skoku u dalj s mjesta i u agilnosti, a kontrolna u fleksibilnosti.

Nastava s elementima paraodbojke značajno poboljšava stavove prema inkluziji, ne narušava motorički razvoj učenika bez teškoća u razvoju i omogućuje usporedivo usvajanje kurikulumskih sadržaja, dok učinak na empatiju nije utvrđen.

Ključne riječi: paraodbojka, inkluzija, tjelesna i zdravstvena kultura, stavovi prema invaliditetu, empatija